

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov: **1/ Š.D.**, bytom P.P. a **2/ P.D.**, bytom P.P. proti žalovanému: **O., M., P.**, IČO: X., zast. JUDr. M.Z., advokátom, H., K., **o určenie neplatnosti uznesení z náhradného zhromaždenia delegátov zo dňa 24.11.2005**, na dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 25.11.2008, č. k. 4Cob 28/2008-358, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného **o d m i e t a**.
Žalobcom náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e:

Okresný súd Poprad rozsudkom zo dňa 21.1.2008, č. k. 16Cb/1/2006-272 určil, že uznesenie z náhradného zhromaždenia delegátov O., konaného dňa 24.11.2005 v Poprade, je neplatné a žalovaného zaviazal nahradiť žalobcom 1/ a 2/ trovy konania vo výške 20 879,50 Sk k rukám právneho zástupcu. Vykonaným dokazovaním mal zistené, že uznesenie prijaté na náhradnom ZD 24.11.2005 je neplatné z toho dôvodu, že sa ho zúčastnili delegáti, ktorých nezvolila členská schôdza samosprávy podľa zásad určených predstavenstvom. Za nepochybné mal, že od prijatia stanov platných v čase konania uvedeného náhradného zhromaždenia delegátov (podľa názoru sú nimi stanovy z 29.11.2001), predstavenstvo družstva nevypracovalo zásady, podľa ktorých by sa volili delegáti a ich náhradníci na zhromaždenie delegátov. Preto akákoľvek voľba delegátov a ich náhradníkov na zhromaždenie delegátov bez toho, aby existovali zásady

schválené predstavenstvom, je v rozpore s článkom 87 ods. 2 písm. e) stanov, podľa ktorého členská schôdza samosprávy volí delegátov a ich náhradníkov na zhromaždenie delegátov podľa zásad určených predstavenstvom. Konštatoval, že po prijatí stanov na zhromaždení delegátov dňa 29.11.2001 mali po tomto dátume byť prijaté nové zásady na voľbu delegátov a ich náhradníkov na zhromaždenie delegátov. Keďže nebolo preukázané, že by sa tak stalo, každá voľba delegátov a ich náhradníkov na zhromaždenie delegátov žalovaného bola vykonaná v rozpore s článkom 87 ods. 2 písm. e) stanov žalovaného, a preto už i len z tohto dôvodu prijaté uznesenie nemôže byť platné. Pokiaľ ide o dôvod, že ZD bolo zvolané pozvánkou, ktorú podpísali neoprávnené osoby, súd zistil, že Ing. Š.P. bol v pracovno-právnom pomere k družstvu, čo namietali žalobcovia a žalovaný túto okolnosť nepoprel. Ak teda bol Ing. P. ako zamestnanec zvolený do predstavenstva družstva, došlo k porušeniu článku 73 bod 4 stanov O., účinných od 29.11.2001. Uviedol, že Ing. Š.P. mal byť z dôvodu vzdania sa funkcie členov predstavenstva 12.6.2005 a 29.6.2005 kooptovaný do predstavenstva spolu aj s V.T., ktorej podpis sa taktiež nachádza na pozvánke. Táto však bola zapísaná v obchodnom registri ako členka kontrolnej komisie, čo podľa článku 73 bod 1 stanov je nezlučiteľné. V súvislosti s ďalším dôvodom namietanej neplatnosti, a to, že neboli pozvaní všetci delegáti v počte 244 delegátov, ale že bolo pozvaných cca 140 delegátov, súd poukázal na článok 69 bod 2 a 3 stanov a konštatoval, že pokiaľ pozvánka bola zaslaná len 144 členským samosprávam, došlo k porušeniu stanov, pretože niektorým delegátom členských samospráv bola odňatá možnosť zúčastniť sa na zhromaždení delegátov, kde podľa článku 76 bod 1 uplatňujú členovia svoje práva, riadia záležitosti družstva a kontrolujú činnosť družstva a jeho orgánov prostredníctvom zvolených delegátov. K aktívnej legitimácii žalobcu 2/ súd uviedol, že v konaní nebolo jednoznačne preukázané, že žalobca 2/ bol platne zbavený členstva v družstve, preto mal súd za to, že je tu daná jeho aktívna legitimácia. Pretože žaloba bola podaná dôvodne, súd prvého stupňa jej preto vyhovel.

Krajský súd v Prešove ako súd odvolací na odvolanie žalovaného rozsudkom zo dňa 25.11.2008, č. k. 4Cob 28/2008-358 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a žalovaného zaviazal nahradiť žalobcom trovy odvolacieho konania v sume 5 768 Sk na účet právneho zástupcu. Odvolací súd sa stotožnil s rozsudkom súdu prvého stupňa a jeho odôvodnením. Poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove z 26.1.2005, č. k. 3Cbs 10/04-140, v ktorom sa konštatuje, že v roku 2004 O. malo 260 členských samospráv. Uviedol, že ak na rokovanie zhromaždenia delegátov bolo pozvaných len 106 delegátov členských

samospráv, tak 154 členským samosprávam bola odňatá možnosť zúčastniť sa zhromaždenia delegátov, ktorí boli potom poškodení na svojich právach zúčastňovať sa osobne alebo prostredníctvom svojich zástupcov rokovaní a rozhodovaní zhromaždenia delegátov. Zhromaždenie delegátov nemôže byť riadne zvolané, ak nadpolovičná väčšina členských samospráv nebola pozvaná na rokovanie zhromaždenia delegátov. Pokiaľ teda na rokovanie zhromaždenia delegátov z celkového počtu 244 delegátov boli volaní len 140 delegáti a rokovania sa zúčastnilo 85 delegátov (zápisnica zo zasadnutia náhradného zhromaždenia delegátov z 24.11.2005), nebolo rokovanie zhromaždenia delegátov uznášaniaschopné (článok 69 ods. 3 stanov) a nemohlo dôjsť ani k platnému prijatiu uznesení rokovania zhromaždenia delegátov. Ak napriek tomu zhromaždenie delegátov rokovalo a prijalo uznesenia, bola odňatá možnosť ostatným nevolaným členským samosprávam zúčastňovať sa na zhromaždení delegátov, členovia družstva nemohli prostredníctvom volených zástupcov uplatňovať svoje práva členov družstva, čím došlo k porušeniu ustanovení článku 12 písm. a) stanov družstva. Pretože rokovanie zhromaždenia delegátov bolo v rozpore so stanovami družstva, odvolací súd preto rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil. K námietke aktívnej legitimácie žalobcu 2) odvolací súd uviedol, že uzatvorenie zmluvy o prevode vlastníctva družstevného bytu neznamená zánik členstva v družstve, pretože podmienky zániku členstva v družstve sú uvedené v § 231 a 232 Obchod. zák. Preto žalobca 2/ je osobou aktívne legitimovanou na podanie žaloby. Znenie stanov družstva nemôže byť v rozpore so zákonom - Obchodným zákonníkom, určujúcim spôsoby zániku členstva v družstve.

S rozsudkom odvolacieho súdu sa neuspokojil žalovaný, ktorý dovolanie podal z dôvodu podľa § 237 písm. b) O.s.p. a z dôvodu, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení a rovnako je postihnuté vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Má za to, že P.D. ako účastník konania nie je členom družstva a za nesprávny považuje právny názor odvolacieho súdu a rovnako súdu prvého stupňa o tom, že uzavretím zmluvy o prevode vlastníctva družstevného bytu nezaniká členstvo v družstve. Je toho názoru, že odvolací súd nesprávne aplikoval ust. §§ 231 a 232 Obchod. zák., pretože v danom prípade bolo potrebné predovšetkým na skončenie členstva v družstve, ako osobitný prípad, aplikovať ustanovenia zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov č. 182/1992 Zb. Z tohto dôvodu odvolací súd nesprávne vec právne posúdil, ak uviedol, že členstvo žalobcu 2/ v družstve nemohlo zaniknúť, pretože právna úprava Obchodného zákonníka to neumožňuje. Žalovaný má za to, že transformáciou nájomného vzťahu nájomcu na vlastnícky

vzťah členstvo v družstve obligatórne zaniká v zmysle ust. § 17 ods. 7 zák. č. 182/1993 Zb. a nie podľa ustanovení Obchodného zákonníka. V danom prípade ide o špeciálne ustanovenie v rámci zmeny vlastníckych vzťahov, čo zákonodarca umocnil i tým, že explicitne uviedol do právnej normy tú skutočnosť, že v súvislosti s prevodom bytu zaniká členstvo v družstve tým, že prevodom vlastníctva družstevného bytu zaniká nárok člena družstva na vrátenie členského podielu. Týmto spôsobom zákonodarca vyjadril, že členstvo v družstve prevodom bytu zaniká, pretože bez reálneho členského podielu nemôže členstvo v družstve existovať. Účastníkom konania bola teda osoba, ktorá nemá spôsobilosť byť účastníkom konania. Nesúhlasí tiež s posúdením platnosti uznesení z dôvodu, že zhromaždenie delegátov bolo zvolané osobami, ktoré k tomu neboli oprávnené. Uviedol, že dňa 27.4.2005 sa konalo zhromaždenie delegátov, na základe ktorého boli za členov predstavenstva zvolené osoby, ktoré zvolali zhromaždenie delegátov. Uznesenia prijaté na zhromaždení delegátov napadol p. P.D. žalobou doručenu dňa 24.10.2005, ktorú následne 6.6.2006 vzal v celom rozsahu späť. Rozhodnutie pod č. k. 16 Cb 192/2005 nadobudlo právoplatnosť 29.6.2006. Pretože neplatnosť uznesenia vyslovená nebola, má sa za to, že toto je platné. Navyiac tým istým senátom pod č. k. 16 Cb 108/2005 bolo rozhodnuté, že uznesenia z náhradného ZD, konaného dňa 27.4.2005, sú neplatné. Tiež pod č. k. 18 Cb 183/2005 Okresný súd v Poprade právoplatne rozhodol, že uznesenia z náhradného zhromaždenia delegátov, konaného dňa 30.8.2005, sú neplatné a rovnako tak súd rozhodol pod č. k. 18 Cb 244/2005 v prípade uznesení z náhradného zhromaždenia delegátov z 20.10.2005. Z týchto dôvodov má za to, že zhromaždenie delegátov na deň 24.11.2005 preto zvolali osoby na to oprávnené. Konštitutívnym rozhodnutím 27.4.2005 sa stali členmi predstavenstva, preto boli oprávnené zhromaždenie delegátov zvolať. Zápis v obchodnom registri má povahu len deklaratórnu. Tiež má za to, že v zistení, že na zhromaždenie delegátov nebolo pozvaných všetkých 244 delegátov súd prvého stupňa a ani odvolací súd nevychádzal zo stavu rozhodujúceho v čase jeho vyhlásenia a v čase konania zhromaždenia delegátov. Súdny nijakým spôsobom totiž nezistovali, aký je skutočný počet členských samospráv a teda delegátov. Uviedol, že ich počet závisí od toho, akým spôsobom si členské samosprávy riadia svoje záležitosti. Súdny nebrali do úvahy, že počet delegátov nie je rigidný, ale ich počet je premenlivý a v prvom rade závisí nie od Obchodného zákonníka a stanov O., ale od rozhodnutia samotných členov, ktorí pri prevode bytov prestanú byť členmi družstva, nový členský vklad nezaplatia, v dôsledku čoho sa zníži aj počet členských samospráv a samotných prevolených delegátov. Tiež môže nastať situácia, že je založené nové spoločenstvo. Súd prvého stupňa a aj odvolací súd mal skúmať, koľko

skutočne členských samospráv bolo a nie automaticky prebrať čísla, ktoré nezodpovedajú skutočnému stavu. Ak teda súd prvého stupňa konštatuje, že malo byť pozvaných 244 delegátov, tak skutočne chýba dôkaz o tom, akým preukázateľným spôsobom dospel k tomuto číslu. Žalovaný tvrdí, že na zhromaždení delegátov sa zúčastnili všetci delegáti a nikomu nebola odňatá možnosť sa zhromaždenia delegátov zúčastniť. Súdy preto vec nesprávne právne posúdili. Pretože podľa jeho názoru rozhodnutie odvolacieho súdu, ako aj súdu prvého stupňa trpí uvedenými vadami, navrhuje ich preto zrušiť.

Žalobcovia vo svojom stanovisku k dovolaniu uviedli, že toto v mene žalovaného podali neoprávnené osoby, ktoré nepravdivo dosiahli svoj zápis do obchodného registra. Členstvo P.D. v družstve jednoznačne preukazuje súdny spis, z ktorého dôvodu bol oprávnený i k podaniu námietky proti uzneseniu zo zhromaždenia delegátov. Naopak K.K., Ing. M.S. a spol. nevedia preukázať, kedy a akým zákonným spôsobom právoplatne získali funkciu člena predstavenstva O. Poprad a následne funkciu predsedu a podpredsedu predstavenstva, ktorí tiež nerešpektovali predbežné opatrenie, ktoré voči ním bolo vydané Okresným súdom v Poprade, č. k. 18 Cb/112/2005 dňa 30.6.2005 a ktoré platilo aj v čase zvolania a konania ZD z 24.11.2005. Skutočnosti nezodpovedá tiež tvrdenie žalovaného o konaní č. 16 Cb 192/2005, nakoľko jeho predmetom bola neplatnosť zhromaždenia a nie jeho uznesení. Pretože je potvrdené, že na deň 27.4.2005 sa nikdy reálne nezvolalo zasadanie zhromaždenia delegátov do priestorov spoločnosti G. na K. a takéto zasadanie sa v skutočnosti ani neuskutočnilo, nebol zo strany žalobcu záujem žiadať súd o určenie neplatnosti zhromaždenia delegátov, pretože v tento deň nedošlo k žiadnemu platnému právnomu úkonu vo vzťahu k O., ako to má na mysli ust. § 39 Obč. zák. Za nepravdivé považujú preto tvrdenie žalovaného o tom, že dňa 27.4.2005 sa konalo valné zhromaždenie delegátov, na ktorom do predstavenstva boli zvolené osoby, ktoré zvolali zhromaždenie delegátov na deň 24.11.2005. Ďalej poukázali na rozhodnutie NS SR z 30.1.2009 vo veci mimoriadneho dovolania Generálneho prokurátora SR, č. k. 5 M Obdo 2/06. Navrhujú z uvedených dôvodov dovolanie žalovaného odmietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací v zmysle § 10a O.s.p. po zistení, že žalovaný podal dovolanie včas, toto prejednal podľa § 242 ods. 1 a § 243a ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že z hľadiska jeho prípustnosti neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podmienky prípustnosti dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu upravujú ustanovenia § 237 až 239 O.s.p.

Z dôvodov uvedených v § 237 O.s.p. je možné dovolaním napadnúť všetky rozhodnutia odvolacieho súdu, bez ohľadu na formu rozhodnutia, na jeho obsah alebo na povahu predmetu konania. Spôsobilým predmetom dovolania je podľa tohto ustanovenia rozhodnutie vydané odvolacím súdom v odvolacom konaní. K tomu, či rozhodnutie odvolacieho súdu trpí niektorou z väd uvedených v ust. § 237 O.s.p., prihliada dovolací súd nielen na podnet dovolateľa, ale i z úradnej povinnosti (§ 242 ods.1 O.s.p.). V prípade, že dovolací súd zistil, že rozhodnutie odvolacieho súdu trpí niektorou z týchto väd, zruší rozhodnutie odvolacieho súdu, i keď dovolateľ toto pochybenie nenamietal. Dovolací súd postupuje rovnako i v prípade, že dovolanie nie je v zmysle § 238 a § 239 O.s.p. prípustné.

Ďalej prípustnosť dovolania proti rozsudku upravuje ust. § 238 O.s.p., a to pre prípad rozsudkov odvolacích súdov, ktorými bol rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej zmenený v zmysle ods. 1, resp. v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci v zmysle ods. 2 a tiež v prípade, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu v zmysle jeho ods. 3.

V danom prípade neboli splnené podmienky pre prípustnosť dovolania v zmysle § 238 O.s.p., pretože odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a prípustnosť dovolania nevyslovil.

Žalovaný podal dovolanie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci a z dôvodu, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, z ktorých dôvodov dovolanie je však možné podať iba v prípade, pokiaľ je prípustné.

Za tohto stavu prichádza do úvahy iba prípustnosť dovolania podľa § 237 O.s.p. v medziach tvrdenej, resp. zistenej vady.

Dovolateľ prípustnosť dovolania odôvodňuje aj týmto ustanovením, pričom poukazuje na jeho písm. b).

Podľa § 237 písm. b) O.s.p. prípustnosť dovolania je daná vtedy, ak ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania.

Dovolateľ nenamieta, že by žalobca nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, ani z obsahu spisu nevyplýva, že by tento účastník nemal spôsobilosť mať práva a povinnosti (§ 19 O.s.p.). Námieta, že žalobca 2/ nie je členom družstva, a preto nie je k podaniu žaloby vo veci neplatnosti zhromaždenia delegátov oprávnený, neznamená totiž, že tento žalobca nemá procesnú spôsobilosť, ale ide o námietku týkajúcu sa jeho aktívnej legitímácie, vyplývajúcej z práva hmotného.

Z týchto dôvodov prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. b) O.s.p. nie je daná.

Pretože dovolací súd nezistil ani iné pochybenie, ktoré by zakladalo prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p., dovolanie žalovaného pre jeho neprípustnosť podľa § 218 ods. 1 písm. c) O.s.p. v spojení s ust. § 243b O.s.p. preto odmietol.

O trovách dovolacieho konania Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, že žalobcom ich náhradu nepriznal, pretože im účelne vynaložené trovy dovolacieho konania nevznikli.

P o u ě n i e: Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 11. novembra 2009

JUDr. Beata Miničová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: M.